

Margrethe Dahlerup Kochs prædiken 19. søndag efter trinitatis

Taler

Margrethe Dahlerup Koch
Provst

Dato

15. oktober 2023

Sted

Ringkøbing og Gammel Sogn
Kirker

Omstændigheder**Prædikentekst**

Markusevangeliet kapitel 2, vers 1-12

Salmer i Ringkøbing Kirke

Nu gløder øst i morgenskær
De dybeste lag i mit hjerte
Øjne, I var lykkelige
Nu falmer skoven trindt om land, vers 10 (altergangssalme)
Stiftet Guds Søn har på jorden et åndeligt rige

Salmer i Gammel Sogn Kirke

Nu falmer skoven trindt om land
De dybeste lag i mit hjerte
Øjne, I var lykkelige
Dit minde skal, o Jesus, stå (altergangssalme)
Stiftet Guds Søn har på jorden et åndeligt rige

- 1 Mennesker, der kæmper sig vej over murbrokker med et menneske på en bære.
Panikken og råbene: ”Flyt jer, vi skal frem, vi skal have hjælp”. Vi har set det
rædselsfulde billede igen og igen de sidste dage, både fra kibbutzer og fra Gaza.
Og samtidig har andre mennesker også løbet sådan rundt i den del af
5 Afghanistan, som blev ramt af jordskælv og en katastrofe, som verdenspressen
ikke har dækket, fordi det lige nu er Israel og Gaza, vi alle sammen kigger på.

Murbrokker, larm, panik og mennesker, der baner sig vej med en bære, hvor der
ligger en, der er såret.

10

Det er et evigt billede. Og det er også det billede, Markusevangeliet lige har
beskrevet.

15

Man kan se det hele for sig: De fire venners forsøg på at mase sig igennem
menneskemængden med båren og, da det ikke kan lade sig gøre, deres hurtige og
samtidig forsigtige klatren op på taget med båren imellem sig. Synet af tagsten,
der brækkes op og smides ned på jorden. Og da der er hul igennem – det stærke
sollys som vælter ned i huset, og manden på båren, som sænkes ned i solstriben

20 og lander for fødderne af Jesus.

Og i skærende kontrast til alle de billeder og den dramatik, som fortællingen her rummer, står så de skriftkloge. De står, eller rettere sidder helt stille midt i det hele. De skriftkloge ser eller oplever ikke noget som helst. De ser ikke op mod sollyset, der vælder ned over dem fra hullet i taget. De ser ikke de fire forventningsfulde og måske også nervøse ansigter, der kigger ned deroppe fra. De skriftkloge sidder kun og tænker over det, de har hørt, da Jesus tog de største ord i munden og sagde det, som kun Gud kan sige: ”Søn, dine synder tilgives dig”. Det tænker de skriftkloge over i deres hjerte, fortæller Markus. Og når man tænker sådan, dybt og koncentreret, så lukker man som regel øjnene.

De skriftkloge holder øjnene for sig selv, og derfor fatter de ingenting.

Tro kræver åbne øjne. For tro kan ses. Det er en af pointerne i den her bid af Markusevangeliet. ”Jesus så deres tro”, står der om de fire mænd, der har firet den lamme ned gennem taget. Den desperate handling, som dagligt bliver gentaget i alverdens katastrofeområder og krigszoner – den handling kaldes i evangeliet i dag for tro, som Jesus ser. Det vil altså sige, at den tro, Jesus ser, hverken ytrer sig i en bestemt påklædning eller spiseregler. Tro er ikke meninger, som dem vi skilter med i streamers bag på bilen og one-liners på t-shirten. Jesus ser den tro, som er de fire mænds trofasthed. Trofasthed mod et andet menneske, der behøver hjælp.

Og trofast kan man ikke være usynligt og kun i teorien. Trofast kan man kun være i åbenlys praksis.

Derfor er det tro, når mændene på taget sænker den lamme ned til Jesus. De er trofaste mod den mand, der ligger på båren, og de bruger både kræfter og fantasi på at skaffe ham den hjælp, de ikke selv kan give ham.

Der er en detalje i beretningen, som er værd at lægge mærke til. Nemlig menneskemængden. ”Der samlede sig så mange mennesker, at der ikke engang var plads uden for døren; og Jesus talte ordet til dem”, står der. Umiddelbart er det jo bare en konstatering af, at Jesus virkelig har succes her. Folk strømmer til at for at lytte til ham. Men ved nærmere eftertanke: Hvorfor i al verden flytter de sig ikke, alle de mennesker, så de fire ambulancefolk og den syge kan nå frem? Har folk så travlt med at lytte, så de lige som de skriftkloge også glemmer at åbne

øjnene og se sig ordentlig for? Er den her lille scene med de mange, lyttende
60 Jesustilhængere, som spærrer vejen til Jesus for dem, der søger hans hjælp, - er
det her en bidsk kritik af en selvfed og selvglad kirke, som vender ryggen til
verden og lukker sig om sig selv, fordi vi har så travlt med at lytte indad og tæske
rundt i vores egne små problemer, at vi glemmer at se udad og have øje for
verden?

65 Måske. Og trøsten er så bare, at de fire mænd her ikke lader sig ikke slå ud af
Jesustilhængernes manglende syn for andre. De fire trofaste fjerner resolut
hustaget og åbner på den måde for, at den lamme kan komme direkte til ham,
der kan hjælpe.

70 For når vi ingenting kan, kan vi dog skabe rum for hinanden. Vi kan pege væk
fra os selv og hen på ham, Jesus Kristus, som er vores fælles bror. Og dermed kan
vi også holde både vores egne og andres øjne åbne for, at livet ikke er en
privatsag. Det er Guds sag – med os.

75 Det er det, Jesus siger til den lamme mand, da han siger: ”Søn, dine synder
tilgives dig”. Jesus afprivatiserer den syge og gør ham til nogens. Jesus gør ham
til sin. ”Søn” kalder Jesus ham. Og søn kan man ikke være alene. At være søn
forudsætter, at nogen vedkender sig forældreskabet til en. At være søn
80 forudsætter, at man hører med i en andens liv.

”Dine synder tilgives dig”. Det betyder: Dine forlis og din fortrød, alt det, der er
synd for dig, og alt det, du gjorde, som er synd for andre, ændrer ikke på, at du
stadig og på trods af alting er et menneske, som Gud regner med og har brug
85 for. Og derfor har du ikke alene ret til at være her. Du har også grund til det.
Fordi Gud skal bruge dig.

Det er det afgørende. Tilgivelse er at få givet noget til. At få en opgave. Noget
man skal. Og hvad det så er, den lamme nu skal i stedet for at ligge passiv på sin
90 bære, det siger Jesus, da han fortsætter: ”Rejs dig, tag din bære og gå hjem”. For
det, der sker med de ord, er, at manden får et nyt job. ”Tag din bære” – det er
ikke bare sådan en praktisk bemærkning ”tag lige dine ting med dig herfra”. Det
er en jobbeskrivelse. For de første kristne, der gik rundt og prædikede, de havde
meget praktisk selv deres seng med sig – deres bære – så de kunne overnatte hvor
95 som helst. Folk, der dengang gik rundt med deres egen bære eller rullemadras,
var kristne vandrerpredikanter. Og det er altså det, Jesus nu udnævner manden

100 til at være. ”Stå op, tag din bære og gå” – det betyder: Sig det videre, du lige selv har oplevet. Fortæl, at Gud tilgiver synder, har sat mennesker fri til at se og være trofaste mod hinanden.

105 ”Aldrig har vi set noget lignende”, siger folk, da de får øjnene op for, hvad det er, de har været vidner til. De har ikke kun set det, enhver kan se: En mirakuløs helbredelse. De har set mere end det. De har været øjenvidner til det, kun Gud kan stå bag: Ny skabelse. De har set et menneske stå op fra de døde – fra den død, som også forklæder sig som mindreværd, uforsonlighed eller gråt efterårstungsind. De har set den lammede få kræfter og mod, som kun Gud give et menneske.

110 I hele den verden, Gud elsker, vakler mennesker stadig rundt med bærer på murbrokker. I hele den verden, Gud elsker, holdes mennesker stadig fanget af skyld, af sygdom, af had. Og det er ikke sådan, det skal være.

115 ”Søn eller datter, dine synder tilgives dig, rejs dig, tag din bære og gå”. Det er Guds ord, ordre og kærlighedstilsagn. Det lyder trofast til hver eneste af os. Så vi kan sige dem videre til hinanden.

120 *Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden, som det var i begyndelsen således også nu og altid og i al evighed. AMEN*

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

125 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

19. søndag efter trinitatis, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

130 <https://www.dansketaler.dk/tale/margrethe-dahlerup-kochs-praediken-19-sondag-efter-trinitatis>

135